

8

L'impacte de la pornografia en l'Educació Primària i la carència de formació del professorat en matèria d'educació sexual

El impacto de la pornografía en la Educación Primaria y la carencia de formación del profesorado en materia de educación sexual

The Impact of Pornography on Primary Education and the Lack of Teacher Training in Sexual Education

Pere Gisbert Taberner¹

RESUM

Aquest treball té com a finalitat realitzar una crítica constructiva cap al model curricular en l'etapa d'Educació Primària en matèria d'Educació Sexual. Aquesta crítica ve fonamentada principalment per la gran diferència que existeix en quan al tractament d'aquesta matèria a l'escola i a la societat. Aquesta diferència rau en les finalitats de cadascuna. Educació Sexual biològica a l'escola i una Educació Sexual social donada per la pornografia. Al marc teòric trobarem referències històriques, socioculturals i psicopedagògiques respecte al tractament del sexe. Aquestes perspectives ens ajudaran a entendre les concepcions sexuals actuals i poder així reflexionar sobre la temàtica tractada.

PARAULES CLAU

Educació Primària, Educació Sexual, Pornografia, Docència.

---

1 Universitat de València. Email: pereto4634@gmail.com

RESUMEN

Este trabajo tiene como finalidad realizar una crítica constructiva hacia el modelo curricular en la etapa de Educación Primaria en materia de Educación Sexual. Esta crítica viene fundamentada principalmente por la gran diferencia que existe en cuanto al tratamiento de esta materia en la escuela y en la sociedad. Esta diferencia radica en los fines de cada una. Educación Sexual biológica en la escuela y una Educación Sexual social relacionada con la pornografía. Al marco teórico encontraremos referencias históricas, socioculturales y psicopedagógicas respecto al tratamiento del sexo. Estas perspectivas nos ayudarán a entender las concepciones sexuales actuales y poder así reflexionar sobre la temática tratada.

PALABRAS CLAVE

Educación Primaria, Educación Sexual, Pornografía, Docencia.

ABSTRACT

The purpose of this work is to make a constructive review towards the curricular model in the stage of Primary Education in the area of Sexual Education. This review is based mainly on the great difference that exists in terms of the treatment of this subject at school and in society. This difference lies in the purposes of each one. Biological Sexual Education in school and social Sexual Education given by pornography. In the theoretical framework we will find historical, socio-cultural and psycho-pedagogical references regarding the treatment of sex. These perspectives will help us to understand the current sexual conceptions and thus be able to reflect on the subject dealt with.

KEYWORDS

Primary Education, Sexual Education, Pornography, Teaching.

1. Introducció

L'Educació Sexual a l'escola és obsoleta. Ja no sols es deu tractar des d'un punt de vista biològic, si no també des d'un punt de vista social. Açò significa que les comunitats educatives han d'anar un poc més enllà i tenir en compte que la societat del segle XXI no utilitza material analògic, majoritàriament s'utilitza material digital gràcies a l'era Internet.

Aquesta diferència en quan al tractament de la informació demana d'una diferent metodologia per a afrontar els reptes del futur. En la temàtica que ens preocupa, Internet ha revolucionat completament la concepció de l'Educació Sexual a causa de la Pornografia.

Actualment, gran part de l'Educació Sexual de l'alumnat de Primària i sobretot de Secundària, s'esdevé de la Pornografia. En aquest punt, hi ha una gran problematització amb la temàtica ja que aquesta modalitat sexual, per a aquest públic en concret, dificulta sèriament la comprensió d'aquesta informació i d'aquests continguts.

Amb tota aquesta barreja, baralle la tesi que aquesta situació esdevindrà amb futurs problemes socials de tipus interpersonal i intrapersonal.

L'Educació Sexual compleix una funció primordial en la nostra formació: el coneixement de nosaltres mateix, el coneixement de les demés persones i les relacions interpersonals, així com el coneixement de les institucions en el context social, cultural i històric en el que vivim.

La sexualitat és una necessitat de tot ésser humà. Necessitat tant física com psíquica, emocional, personal, social, cultural i econòmica. És obvi reconèixer que els nostres comportaments estan condicionats per ella, al mateix temps que la nostra informació i les nostres actituds condicionen també la mateixa.

2. Objectius

Al llarg dels anys la necessitat d'una Educació Sexual ha anat cobrant importància i ha fet que som més conscients d'assumir dita responsabilitat d'una manera més sistemàtica, integral, positiva i equilibrada.

Existeixen moltes raons per les quals l'Educació Sexual és integrada en els plans d'estudi per a implicar tant als alumnes, com als professors i pares i mares en un mateix projecte en comú. Aquestes raons podrien ser les següents:

- Reconèixer el desconeixement que tenim sobre la sexualitat, la por i la vergonya que ens produeix tractar-la. Així com la falta de responsabilitat que mostrem al no contestar qüestions o errades dels nostres fills i filles i alumnes, sense admetre la necessitat que tenen d'estar informats i formats en matèria sexual.
- Els canvis socials, econòmics i culturals que han sorgit en els últims anys com el moviment LGTB que han fet plantejar-nos les nostres actituds sexistes amb el propòsit de realitzar una autèntica educació, lliure de desigualtats.
- Les repercussions que tenen les malalties de transmissió sexual en la salut pública, en alguns casos motius de marginació social i escolar i inclús la mort.
- La problemàtica de l'avortament, els mètodes anticonceptius i la incidència d'embarassos no desitjats.
- Les noves Tecnologies de la Informació i de la Comunicació i el tractament de les mateixes. Aquesta raó és la més significativa en quan al treball a realitzar, ja que aquest esdeveniment ha produït un canvi radical en quan a l'accés a continguts pornogràfics. Aquests continguts són incomprensibles per a xiquets i xiquetes d'Educació Primària i les conseqüències en quan a l'Educació Sexual poden ser totalment contràries a les intencions de les institucions educatives.

3. Marc teòric

3.1 Perspectiva històrica

En primer lloc cal dir que, amb l'avanç de la industrialització al segle XIX, es canvien les relacions socials de producció amb l'aparició de nous grups socials (proletariat i burgesia), fonamentats en les teories liberal i marxista. Aquests pugnen pel control del sistema educatiu amb l'objectiu de dominar la formació d'individus, que s'esdevé necessària per la nova economia de mercat; marcada per l'expansió de l'economia d'intercanvi i el desenvolupament del capitalisme competitiu. Així, la necessitat d'avaluar a qui té les capacitats reconegudes com a vàlides encobreix i legitima avaluacions destinades a seleccionar i distribuir el capital humà en funció de l'estructura de la societat adulta.

Per entendre aquest enfocament sobre la relació entre l'escola i l'educació integral de les persones, és d'ajuda conèixer la investigació sociològica sobre educació mitjançant el marc teòric de les dues principals corrents teòriques occidentals: les teories clàssiques de la sociologia de l'educació amb autors com E. Durkheim o K. Marx (2006) i les teories contemporànies de la sociologia de l'educació amb autors com Althusser (1988) o Foucault (1976).

Algunes corrents de pensament que han influït amb la temàtica tractada és el "feminisme i els estudis de gènere", el qual naix vinculat als moviments estudiantils de 1968 i es defineix en una pugna respecte al socialisme obrerista tradicional. En general, la militància feminista procedia d'una diversitat de causes com el pacifisme, l'ecologisme o la lluita contra la discriminació racial. El motiu de la mobilització estava inspirat en l'aspiració de redefinir el significat de la política per a incloure els problemes relacionats amb les vides quotidianes. La punta de llança d'aquesta política ampliada fou la introducció dels temes relacionats amb la sexualitat femenina en l'agenda política: aspectes com la divisió del treball, la desigualtat salarial per raons de sexe, les tasques domèstiques, les escoles infantils, el dret a l'avortament, etc. es van convertir en problemes polítics de dret propi. D'aquesta manera els grups feministes convertiren allò personal en polític i construïren la identitat del grup al voltant d'assumptes que la política tradicionalment passava per alt. Era una política de la subjectivitat que feia del canvi personal, de l'autorealització, la clau per a l'emancipació.

La cultura va entrar a formar part de l'estratègia dels moviments d'alliberament de la dona de manera aclaparadora: es tractava de "fer visible" l'opressió sexual, de denunciar la cosificació de la dona en la publicitat i en els mitjans de comunicació, etc.

En aquest sentit són fonamentals els plantejaments de la filòsofa feminista Judith Butler (2007). Segons aquesta autora, la identitat de gènere i la identitat sexual no només no són "naturals" –determinades per la biologia– sinó que ambdues són resultat d'una producció performativa (una representació que realitza allò representat, el que s'esdevé en una representació teatral). Segons Butler, el gènere és quelcom representat, no quelcom donat, i allò que és emmascarat per la representació, entre altres coses, és precisament la no correspondència entre el comportament sexual i les condicions biològiques del cos. Paraules, gestos, actes, una estètica o estil, la manifestació d'un desig produeixen l'efecte (fan creure en l'existència) d'un nucli intern o substància, però tals actes, gestos, etc. són performatius en el sentit que l'essència que pretenen representar és una *fabricació* construïda i sostinguda per eixos signes corporals, comportaments, etc.

Així, la historiografia del gènere s'ha centrat especialment en el sorgiment d'idees normatives de les relacions entre (i dins de) els sexes durant els segles XVIII - XX. Ha tingut d'especial importància el debat historiogràfic sobre el sorgiment de "les esferes separades" entre 1780 i 1850 a través de les quals l'home hauria arribat a estar creixement identificat amb

l'esfera pública de la política i els negocis, mentre que la dona fou confinada a la casa i a la cura dels nens.

Així mateix, ha tingut una enorme repercussió la historització del sexe duta a terme per Thomas Laqueur (1987) en els seus treballs. Segons aquest historiador, fins al segle XVII la medicina entenia la fisiologia (la diferència sexual) no com una qüestió biològica sinó com quelcom determinat per un calor innat als cossos (l'anomenada teoria dels humors) que explicava les diferències corporals entre homes i dones en base a les distintes regulacions dels humors (secs i càlids en l'home, freds i humits en la dona) el que causaria un desenvolupament invers dels genitals. Però la distinció entre uns humors i uns altres era una qüestió de grau i de costum (o estil de vida) i, per tant, no indicava una distinció neta entre sexes: el comportament masculí (gènere) en una dona no era un comportament antinatural sinó que indicava una regulació dels humors diferent i, a més a més, eixe comportament era considerat com un factor de canvi en els humors i, per tant, en la "naturalesa" del subjecte. En canvi, a finals del segle XVII comença a consolidar-se en model de "dos sexes", en què l'opinió mèdica (i la pública) basada en la diferència anatòmica naturalitza els sexes: la teoria dels humors es substituïda per una visió anatòmica del cos basada en la sexualitat i en els òrgans reproductors. A partir del segle XVIII les conductes sexuals (el gènere) és polaritzen i es naturalitzen de tal manera que les "transgressions" sexuals es consideren conductes "antinaturals", com amenaces a l'ordre moral i social en el seu conjunt. Així es consolida la imatge medicalitzada de la dona victoriana, impregnada pel seu sexe i dominada pels imperatius biològics de la menstruació, l'embaràs i la menopausa. A partir del segle XVIII el gènere (el comportament) es veu directament determinat pel cos sexual (la naturalesa biològica). La definició d'allò "normal" (natural) com a heterosexual, també feia que la masculinitat es definira en oposició a les dones i contra l'homosexualitat.

La Revolució Francesa i la creació dels Estats-Nació són un punt d'inflexió en quan a la vida, en tots els aspectes, de les societats occidentals. Es va deixar enrere a la 'típica dona victoriana' la qual era més 'lliberal' en matèria sexual. Els Estats-Nació necessiten d'unes consignes comuns a tots per a poder marcar les pautes d'una manera més fàcil i controlada. Una Nació, una llengua, una bandera, un himne, un codi de moralitat, etc., tot açò, clar està, propagat pels sistemes educatius.

Una altra vessant que hi ha que tindre en compte és la gran influència de l'Església Catòlica a la nostra societat. Com és sabut, el catolicisme ha marcat les pautes socials durant molt de temps. Les intensions sexuals d'aquesta manera de pensar són sols amb finalitats de procreació i l'abstenció sexual és la millor manera d'evitar tant un embaràs no desitjat com alguna infermetat de transmissió sexual.

Aquestes dues vessants, tan ben instaurades en la nostra societat i en les nostres ments, produeixen una dificultat afegida al tractament de l'Educació Sexual en Educació Primària. Al segle XXI no tenim la teoria dels humors però tampoc hem de permetre que la teoria dels dos sexes continue sent el punt de partida de l'Educació Sexual, tant a l'Escola com en les famílies.

3.2. Perspectiva sociocultural

Es pot veure així que, la pornografia té el seu origen en la praxis social; és una pràctica imaginativa individual i col·lectiva que representa una part de l'activitat humana d'una societat determinada i consisteix en l'elaboració del conjunt d'imatges que van a representar expressament la forma en com els individus i el col·lectiu efectuen la seua sexualitat i sexe.

Si es vol comprendre una societat hi ha que comprendre la seua elaboració sexual i la seua pornografia com a representació fonamental en la construcció de la sexualitat que fan els individus i la col·lectivitat.

Els individus ens desenvolupem a partir de la realitat i d'allò imaginari que resultaria ideal. La pornografia, en aquest cas, constitueix una enorme alternativa d'allò imaginari amb un continu flux d'activitat explícita sexual i garanteix als individus i al col·lectiu la concreció de les seues fantasies sexuals. Aquesta possibilitat que brinda la pornografia a l'espectador, la materialització efectiva d'allò que per a ell fins a eixe moment es tractava d'un ideal, representa una invitació irresistible al món sexual explícit i ens ubica en allò pràctic, allò humà, el cos, allò social, l'emoció, el plaer, el gaudir. No en allò transcendental, la idealització o la raó.

L'autor Jean Baudrillard (2005), al seu llibre explica que amb la pornografia comença la obscenitat radical que consisteix en el gaudi dels cossos, del plaer de la sexualitat. Per a aquest autor la pornografia li atorga un lloc al sexe al mostrar-lo amb excessiva realitat. Les posades en escena fan que el sexe siga "més real que allò real". D'ací que la pornografia es caracteritze per ser obscena i exhibir el funcionament del sexe amb desproporcionada realitat. Aquests aspectes són els que fan que la pornografia siga fascinant per a l'espectador. Aquest autor destaca que allò seductor en la pornografia consisteix en allò desmesurat de presentar l'exercici sexual. "...el porno... allò fascinant, l'excés de realitat, la hiperrealitat de la cosa. L'únic fantasma en joc en el porno... no és el del sexe, sinó allò real, i la seua absorció, absorció en altra cosa distinta d'allò real, en allò hiperreal." D'acord amb aquest autor, allò que valida la pornografia és la posada en escena del sexe amb una realitat desmesurada i els efectes que açò causa en l'espectador. La forma com l'espectador capta eixa realitat sexual desmesurada que se li presenta front els seus sentits. Aquesta hiperrealitat consisteix en que el sexe posat en escena es mostra directament en estat pur aconseguint anul·lar l'efecte que té com a imatge per la seua consideració de representació. Afirmar Baudrillard que la pornografia té un contingut sexual de transgressió, provocació, perversió que mobilitza la repressió. Aquesta punxada es produeix per mitjà del festival del sexe. Un festival que busca presentar-se com si fos la realitat efectiva. Un espectacle que aconsegueix confondre's amb la realitat. Açò vol dir que en la pornografia "...Reina l'al·lucinació del detall...". El mencionat autor fa èmfasi en que aquest detall que es mostra en la seua màxima expressió per a donar un efecte d'excessiva realitat va dirigit a connectar-se amb la part encara més obscura de l'individu, reprimida per les convencions socials respecte al sexe. La pornografia ajuda a que l'espectador es llibere d'energies reprimides per les convencions socials. Eixe instant de lliberació és el que pot despertar en l'individu el conèixer -se a si mateix.

3.3. Els conflictes socials candents: què són i per què ocupar-nos d'ells a les aules

Sembla doncs obligat que el professorat promoga el desenvolupament d'habilitats socials per a que l'alumnat de Primària siga conscient que 'els conflictes de valors i interessos formen part de la convivència', de manera que pugui 'resoldre'ls amb actitud constructiva i prendre decisions amb autonomia'. Així, la programació i la pràctica docent deuen incloure l'anàlisi i el debat de temes socials conflictius, de 'conflictes socials candents' (allò que en França sol denominar-se *question vives*): aquells que donen lloc a opinions contraposades, les quals s'expressen amb certa vehemència i generen algun tipus de confrontació en la societat.

L'existència de conflictes és consubstancial a la vida. En les societats democràtiques la majoria dels conflictes no deriven en ruptura de la convivència o enfrontaments violents perquè existeixen mecanismes per a poder gestionar-los: el respecte cap a les posicions minoritàries, i acceptar la legitimitat de la majoria per a prendre decisions, a més d'assumir i respectar les normes que garantitzen els drets i deures de totes les persones.

El potencial educatiu que ofereix el tractament d'aquests problemes socials candents recomana

analitzar-los a l'aula. Són temes d'actualitat i, al mateix temps, conflictius. Per això poden despertar el interès de l'alumnat i propiciar un adequat tractament educatiu.

Una de les complicacions que es dona en qualsevol tipus d'aprenentatge però més acusada quan major siga la implicació emocional, és la dificultat d'abandonar o qüestionar-se els estereotips i prejudicis sòlidament arrelats. En la societat es desenvolupen habitualment representacions de la realitat (*representacions socials* com les va definir Moscovici, 1976) basades en estereotips que conformen allò que es percep com a "sentit comú", les quals s'assumeixen com a veritats evidents. És necessari ensenyar a dubtar de les pròpies conviccions, utilitzant dades i fets contrastables; la participació en debats i la gestió dels conflictes en una societat democràtica han de realitzar-se utilitzant arguments racionals, analitzant i desmuntant els prejudicis, començant pels propis els quals són els més difícils de qüestionar.

Si tants són els preceptes legals com el inequívoc valor educatiu dels problemes socials aconsellen el seu anàlisi a l'aula, quin és la raó per la qual existeixen resistències a la seua normalització dins dels currículums escolars? Les actituds del professorat pot servir d'explicació.

3.4. Els professors i professores com a intel·lectuals transformatius

Al contemplar als professors com a intel·lectuals, podem aclarir la important idea de que tota activitat humana implica alguna forma de pensament. Cap activitat, per rutinària que haja aplegat a ser, pot prescindir del funcionament de la ment en certa mesura. Aquest és un problema crucial, ja que, al sostenir que l'ús de la ment és un component general a tota activitat humana, exaltem la capacitat humana d'integrar pensament i pràctica, i al realitzar açò posem de manifest el nucli d'allò que significa contemplar als professors i professores com a professionals reflexius de l'ensenyament. Dins d'aquest discurs, pot veure's als professors i professores com alguna cosa més que "executors professionalment equipats per a fer realitat efectiva qualsevol de les fites que se lis assenyalen. Més bé (deurien) contemplar-se com a dones i homes lliures amb una especial dedicació als valors de la intel·ligència i l'encariment de la capacitat crítica dels i les joves" (Scheffler, 1973)

La visió dels professors com a intel·lectuals proporciona, a més a més, una forta crítica teòrica de les ideologies tecnocràtiques i instrumentals subjacents a una teoria educativa que separa la conceptualització, la planificació i el disseny dels currículums dels processos d'aplicació i execució. Hi ha que insistir en la idea que els professors i professores deuen exercir activament la responsabilitat de plantejar qüestions serioses sobre allò que ells mateixa ensenyen, sobre la forma en la qual deuen ensenyar-ho i sobre els objectius generals que persegueixen. Si pensem que el paper del procés d'ensenyament/aprenentatge no pot reduir-se al simple ensinistrament en les habilitats pràctiques sinó que, pel contrari, implica l'educació d'una classe d'intel·lectuals vital per al desenvolupament d'una societat lliure.

3.5. Perspectiva psicopedagògica

El desenvolupament sexual comença molt abans que aspectes tals com els impulsos sexuals comencen a aparèixer, i tenen una dimensió psicològica i social infinitament més amplia i transcendental per al projecte de vida de l'individu que la fisiologia. Però abans d'introduir-nos en l'estudi del desenvolupament psicosexual en la infància és precís matisar una sèrie de termes que no poden ser utilitzats indistintament, ja que fan referència a conceptes diferents.

En primer lloc, quan fem referència al terme sexe estem al·ludint a l'assignació biològica. El sexe biològic, inclou dos aspectes diferents: el *sexu genètic*, determinat pels cromosomes, i el *sexu*

anatòmic, marcat per les diferències obvies entre dones i homes. El gènere, per una altra part, reuneix significats psicosocials específics associats al sexe. D'aquest terme deriven conceptes tan importants com la *identitat de gènere* i el *rol de gènere*. La *identitat de gènere* consisteix en la percepció subjectiva de la qual s'és home o dona, la qual cosa suposa que no té perquè ser necessàriament congruent amb el sexe biològic, i el *rol de gènere* es refereix a una sèrie d'actituds i conductes que es consideren normals i apropiades en una determinada cultura per a un i altre sexe.

Un altre concepte a tindre en compte en el desenvolupament sexual és el de l'estereotip. Quan parlem d'estereotips, estem fent referència a una percepció que és incorrecta en la mesura en la qual es deuen a raonaments il·lògics i rígids. Els estereotips són creences o opinions que no tenen direcció implícita i són, necessàriament, negatius o positius. Aquestes tipificacions, a pesar de la seua inconsistència, ajuden a estructurar situacions quotidianes per als individus. Permeten a les persones familiaritzar-se amb situacions o objectes desconeguts, atribuint-se característiques disminueixen la seua ambigüitat, per així reduir l'impacte en l'autopercepció i mantenir així el control.

Per una altra banda, en el desenvolupament dels rols de gènere participen molts agents. En primer lloc, i seguint un ordre cronològic, destaca la figura de la mare i el pare, qui conscient o inconscientment manifesten expectatives distintes i interactuen de manera diferent amb els seus fills i filles. Una segona influència clau, és la provinent del grup de companys, sent un dels elements més clars la segregació voluntària per sexes, la qual comença en una edat primerenca.

Un altre dels agents sociabilitzadors del rol de gènere és l'escola, on, en molts casos, els professors i professores ofereixen un tracte diferencial a xiquetes i a xiquets tant a nivell quantitatiu com a qualitatiu (número d'interaccions i qualitat de les mateixes), inclús els llibres de text de vegades donen una visió molt estereotipada dels interessos i capacitats de xiquetes i xiquets. També, alguns programes infantils, així com anuncis publicitaris emesos des dels diferents mitjans de comunicació de masses, com la televisió i inclús el cine, tendeixen a simplificar i potenciar els trets més marcats i extrems d'un i d'altre estereotip.

En aquest sentit, pares, mares i docents tenen una gran responsabilitat en l'educació sexual dels xiquets i xiquetes influïent-los encara sense ser conscients d'aquest fet. Així ha de ressaltar-se que encara que uns i altres pensen que no estan ensenyant res sobre educació sexual ja que no ho realitzen d'una forma propositiva, en realitat ho estan fent. Els xiquets i les xiquetes observen com es relacionen els seus educadors i, en general, totes les persones que l'envolten.

Un bon educador sexual no ha de ser necessàriament molt expert. En la majoria dels casos hi ha prou amb tindre una actitud oberta i relaxada en allò que es refereix a l'abordatge de les qüestions d'indole sexual. Així, es recomanable ser honest front a les preguntes sobre sexualitat i no escatimar respostes ni mostrar una actitud molesta o incòmoda.

En aquest treball hi ha un anàlisi del marc legal que envolta la temàtica tractada. La Llei Orgànica per a la Millora de la Qualitat Educativa i diferents manuals escolars. En la primera, aquests continguts tenen cabuda en l'actual Llei, encara que hi ha que fer una interpretació molt subjectiva, ja que té un caràcter molt general a causa de la seua intencionalitat.

Amb tot açò, podem deduir que els manuals escolars analitzats, responen a una epistemologia realista i positivista. El coneixement el qual s'intenta aplicar, és un coneixement científic i tal coneixement solament pot sorgir de l'afirmació positiva de les teories a partir del mètode científic. També, es contempla la realitat tal i com aquesta se'ns presenta i completament independent de la visió dels discents.

Després d'aquest anàlisi tant del document oficial que fa referència al currículum escolar com

als diferents manuals escolars, és evident la problemàtica en quan al procés d'ensenyament/aprenentatge en termes d'Educació Sexual. La pornografia és una evidència actual i amb l'accés, l'oferta i els mitjans per a poder accedir a aquesta temàtica, es necessària una profunda revisió tant als aspectes conceptuals, procedimentals, actitudinals com de formació del professorat per així poder millorar la pràctica docent i que aquest procés pugui esdevenir amb un futur més culte i saludable per a les alumnes i als alumnes.

4. Conclusions

L'alfabetització sexual és de suma importància per a la vida adulta. El començament de la majoria de relacions sentimentals comencen per un atractiu sexual, ple d'estereotips. Aquests vénen donats per la concepció sexual que hi haja en eixe moment històric, condicionats per la cultura dominant.

Als manuals escolars es reflexa una educació sexual obsoleta, ja que és igual que fa vint-i-cinc anys. Les persones nascudes al començament de la democràcia, tinguerem uns manuals escolars iguals que els actuals. La gran diferència rau en l'accés a altres materials i continguts els quals ens donen informació de la temàtica tractada.

Doncs, és hora de posar-nos al nivell de les tecnologies i de les problemàtiques que sorgeixen de les mateixes, per així fer més eficient la nostra educació. Nosaltres els i les mestres, com anomena Giroux, som *intel·lectuals transformatius* i hem d'actuar en conseqüència. El docent ha de ser una persona amb els coneixements adquirits al llarg de la seua etapa com a estudiant ben estructurats, relacionar les seues experiències com alumnes de Primària en una altra època a les noves necessitats socials. També ha de ser un comunicador/transmissor de coneixements, estar obert a nous coneixements retroalimentant-se de manera continuada, així com valorar i respectar als seus companys de professió amb una col·laboració absoluta. Ha de ser una persona educada, humil, honrada i prudent. Individu polític, amb valors i principis. Per últim, formar part de cadascuna de les famílies de cada un dels xiquets i xiquetes facilitant així, per un costat l'educació dels xiquets i xiquetes i per l'altre afavorint de manera considerable el procés d'ensenyament/aprenentatge.

Tenim part de la responsabilitat de les societats del futur. El present, la manera en la qual intentem progressar en la vida és fruit de l'educació del passat, doncs el futur depèn en gran mesura de l'educació del present. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació avancen a passos de gegant. Des de l'escola pública es realitza un esforç molt respectable per a no perdre el fil del progrés, no obstant això, en matèria d'Educació Sexual hi ha molt de marge de millora.

Tot açò no pot ser possible sense una formació docent de qualitat. En el Grau de Mestre en Educació Primària impartit per la Facultat de Magisteri de la Universitat de València, l'alumnat ha tingut l'oportunitat de formar-se d'una manera integral en la tasca docent. No obstant això, en cap matèria de l'especialitat d'Arts i Humanitats, s'ha tractat aquesta temàtica. Clar està que l'Educació Sexual engloba una part molt xicoteta del currículum vigent, però en termes humanístics, considere que és molt important per allò que hauria de ser el principal objectiu de l'Educació Pública: formar persones íntegres i crítiques en allò que els envolta. Aleshores l'educació sexual agafa una importància social enorme ja que aquesta pot determinar futures relacions socials i sentimentals, desenvolupar les intel·ligències intrapersonal i interpersonal, així com lluitar contra les desigualtats socials i les relacions de poder esdevingudes per les diferències sexuals.

5. Referències

- Althusser, L. (1988). *Ideología y aparatos ideológicos del Estado*. Buenos Aires: Nueva Visión.
- Baudrillard, J. (2005). *De la seducción*. Madrid: Ediciones Cátedra, 10ª edició.
- Beltrán, J. i Hernández i Dobon, F.J. (2011). *La sociología de la educación en el marco de las ciencias sociales*. València: Universitat de València.
- Butler, J. (2007). *El género en disputa: el feminismo y la subversión de la identidad*. Barcelona: Paidós.
- Cisneros, M.E. (2011). La pornografía al rescate de lo humano. *Apuntes filosóficos*, 20, 39, 151-177.
- Córdoba Iñesta, A.I., Descals Tomás, A. i Gil Llarío, M.D. (2006). *Psicología del desarrollo en la edad escolar*. València: Pirámide.
- Foucault, M. (1976). *Vigilar y castigar*. México: Siglo XXI.
- Fuchs, E. (1996). *Historia ilustrada de la moral sexual*. Madrid: Alianza.
- Giroux, H.A. (1997). *Los profesores como intelectuales: Hacia una pedagogía crítica del aprendizaje*. Barcelona: Paidós.
- Gunn, S. (2011). *Historia y teoría cultural*. València: PUV, Universitat de València.
- López Facal, R. i Santidrián Arias, V.M. (2011). Los conflictos sociales candentes en el aula. *Íber: Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, 69, 8-20.
- López Soler, N. (2003). *Curso de Educación Afectivo-Sexual: libro de teoría*. A Coruña: Netbiblo.
- Marx, K., Weber, M. i Durkheim, E. et al. (2006). *Sociología de la educación: textos e intervenciones de los sociólogos clásicos*. Madrid: Morata.
- Real Decret 126/ (2014), de 28 de febrer, pel que s'estableix el currículum bàsic d'Educació Primària. *Butlletí Oficial de l'Estat*. Madrid, 1 de març de 2014, núm. 52.